

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/rozyasnennya-shchodo-doderzhannya-prava-na-dostup-do-informatsii-v-umovakh-voennogo-stanu13042022.docx>

5. Громадськість вимагає відкрити реєстри та поновити доступ до публічної інформації. URL: <https://www.chesno.org/post/5533/>

6. Заява послів G7 в Україні. URL: <https://twitter.com/G7AmbReformUA/status/1684273900564144131>

7. Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану: Закон України від 20.09.2023 р. 3384-IX. Голос України. 2023. 11 жовтня.

8. Турченко О. Г., Фурман В. В. Обмеження права на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 5. С. 107-113.

Хоменко О. П.,

*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського*

**РЕАЛІЗАЦІЯ «КОМПЛЕКСНОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ
РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ ЯК ЧАСТИНИ
СЕКТОРУ ОБОРОНИ УКРАЇНИ НА 2023-2027 РОКИ» ЯК ГАРАНТІЯ
ДОТРИМАННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА**

Із демократизацією держави суттєво змінюються функції правоохоронних органів держави. Якщо в радянській системі вони були переважно репресивно-каральними та стояли на сторожі «соціалістичної законності», то сучасна парадигма функцій правоохоронних органів – захищати права і свободи громадян та інтереси держави. Наприклад В. Волоско вважає, що

«охороняючи законні права та інтереси особистості, держава одночасно охороняє свої інтереси, інтереси усього суспільства» [1, с. 8].

Із проголошенням незалежності України у 1991 р. відбувся перший етап реформування правоохоронних органів з метою наближення їх до виконання завдань та функцій в умовах розвитку демократичної держави. Саме у першій половині 1990-х рр. були прийняті нормативно-правові акти, які змінювали місце та роль правоохоронних органів в системі органів державної влади: Закон України «Про міліцію» (1990 р.), Закон України «Про прокуратуру» (1991 р.), Закон України «Про Службу безпеки України» (1992 р.), Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» (1992 р.), Закон України «Про адвокатуру» (1992 р.) тощо.

Проте лише після Революції Гідності 2014 р. почалися суттєві зрушення у реформуванні правоохоронної системи України. Так, у Законі України «Про національну поліцію» (2015 р.) вперше було зафіксовано, що «завданнями поліції є надання поліцейських послуг» (Ст. 2) [2]. Законом України «Про прокуратуру (2014 р.)» [3] було нарешті подолано радянську модель прокуратури, коли вона виконувала функцію «контролера за усім у сфері публічного права» [4]. Президентом України В. Зеленським у жовтні 2020 р. було внесено Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності Служби безпеки України (3196-д), який навіть при усіх своїх суперечностях направлений на реформування Служби безпеки України (як спадкоємниці КДБ) від радянського минулого, коли ця структура мала тотальний контроль над політичним, економічним, соціальним життям та громадянами. Реформа направлена на перетворення СБУ на правоохоронний орган, який був би позбавлений функцій боротьби із корупцією, економічними злочинами та виконував би виключно завдання з контррозвідки, боротьби з тероризмом та захисту державної таємниці [5, с. 5].

Агресія росії проти України у лютому 2022 р. поставила перед українськими правоохоронними органами нові виклики. Цілком погоджуємося із Є. Курінним, який зазначає, що війна показала не тільки позитивні характеристики системи, а й вона «допомагає як ніколи об'єктивно та однозначно оцінити громадянам та суспільству в цілому дії або бездіяльність владних, зокрема й правоохоронних структур» [10, с. 22].

Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023 був прийнятий «Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки». Над розробкою Плану працювала міжвідомча група, що представляла різні правоохоронні органи, неурядові організації, міжнародних експертів та інституції. Серед них: Офіс Генпрокурора, МВС, Міністерство юстиції, ДБР, СБУ, Національна поліція, БЕБ, Державна прикордонна служба, Державна митна служба, представники Офісу Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародні експерти від КМЄС, проєкту ЄС «PRAVO-JUSTICE», Офісу Ради Європи в Україні, відділу з правоохоронних питань Посольства США в Україні, Міжнародної організації права розвитку (IDLO) [7].

Місія стратегічного плану – перебудова правоохоронних органів до загальноєвропейських стандартів свободи, безпеки та справедливості, що неможливі без служіння людям, захисту порядку, громадської та державної безпеки з дотриманням прав людини та стандартів підзвітності.

У преамбулі Плану сказано, що «органи правопорядку в ході збройної агресії Російської Федерації проти України зіштовхнулись із безпрецедентними викликами у своїй діяльності, насамперед безпековими, на які довелося оперативно реагувати», однак при цьому «водночас у суспільства зберігся чіткий запит на рішучі та позитивні зміни в усіх сферах життя, у тому числі правоохоронній, після перемоги України» [6].

Також у Комплексному стратегічному плані зафіксовано, що «пріоритетними серед таких змін є гарантування прав і свобод людини та громадянина, а також подальша розбудова демократичної держави, у якій неухильно забезпечується верховенство права» [6].

Схваливши план Президент України В. Зеленський зазначив, що «кожен елемент державної системи – органи правопорядку передусім – мають працювати так, щоб люди реально відчували безпеку й захищеність, щоб люди реально відчували справедливість, щоб гарантувалося на рівні інституцій, на рівні повсякденної роботи тих, по кому люди судять про державу. Довіра в державі, довіра до держави формуються з довіри до тих, хто діє від імені держави. Правоохоронці, система прокуратури – ключові в цьому. Звичайно, разом з усіма іншими, хто працює в державному апараті» [7].

Серед основних стратегічних пріоритетів Плану передбачено:

- дієвість і ефективність органів правопорядку та прокуратури як невід’ємної складової сектору безпеки і оборони, в межах якого вони забезпечують національну безпеку України, у тому числі громадські безпеку й порядок, протидіють злочинності з урахуванням стратегічних цілей та відповідно до стандартів прав людини і основоположних свобод, у тому числі із забезпеченням гендерної рівності;
- послідовна кримінальна політика, пріоритетом у якій є запобігання злочинності, невідворотність відповідальності, захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, забезпечення інтересів потерпілого;
- оперативність кримінального провадження з дотриманням міжнародних стандартів та принципу верховенства права;
- система управління, орієнтована на результат відповідно до встановлених пріоритетів;
- комплексна цифрова трансформація;
- відкритість, прозорість, підзвітність і незалежність [6].

Вважаємо, що «Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки» спрямований на побудову нової правоохоронної системи, яка є характерною для демократичної правової держави. Виконання цього завдання неможливе без функціонування системи правоохоронних органів на принципах відкритості та прозорості та підзвітності громадянському суспільству, оскільки саме громадянське суспільство є тим сектором, який функціонує між державою, суспільством та бізнесом та артикулює інтереси громадян, захищає їх інтереси [8]. Україна проходить довгий шлях оновлення правоохоронної системи разом із етапами становлення громадянського суспільства в Україні. На жаль, іноді суспільстві виборювати право на реформування приходилось разом із протистояння із самою правоохоронною системою. Так, ідеали свободи, справедливості Майдану 2004 р. «спонукали державну владу до започаткування відкритого діалогу між владою та суспільством» [9, с. 129], а Революція Гідності 2013–2014 рр. сприяла «законодавчому закріпленню руху України до Європейського Союзу, де роль інститутів громадянського суспільства в публічному управлінні надзвичайно висока» [9, с. 129].

Підсумовуючи, маємо зазначити, що реалізація Плану довга та клопітка робота, яка буде передбачати насамперед суттєве оновлення нормативно-правової бази, де будуть чітко прописані нові функції та завдання правоохоронних органів. Окрім того, на нашу думку, нарешті потрібно законодавчо визначити поняття «правоохоронний орган» та «система правоохоронних органів». Усі ці процеси мають відбуватися з урахуванням принципів функціонування демократичної правової держави.

Список використаних джерел:

1. Волоско В.В. Функції правоохоронних органів у демократичній державі. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2008. № 2. С. 1-11.

2. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
3. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня липня 2015 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
4. Крапивін Є. Реформа прокуратури в Україні: підбиваємо підсумки зробленого та відповідаємо на запитання, куди рухатись далі. *Юридична газета*. URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/reforma-prokuraturi-v-ukrayini-pidbivaemo-pidsumki-zroblenogo-ta-vidpovidaemo-na-zapitannya-kudi-ruh.html>.
5. Реформа СБУ: виклики та перспективи / Захаров Є. Ю., Токарєв Г. В., Ступак І. І., Попов І. В., Самусь М. М. / За заг. ред. Семьоркіна О.М. Київ, 2021. 172 с.
6. Указ Президента України «Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки» від 11 травня 2023 року № 273/2023. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text>.
7. Президент України схвалив Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку. *Офіс генерального прокурора*. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/posts/prezident-ukrayini-sxvaliv-kompleksnii-strategicnii-plan-reformuvannya-organiv-pravoporyadku>.
8. Kononenko, V., Yaremenko, O., Zinko, Y., Lapshin, S., & Ostapenko, O. (2023). Formation of civil society in Ukraine in the post-soviet period. *Amazonia Investiga*, 12(65), 131-140. <https://doi.org/10.34069/AI/2023.65.05.13>.
9. Кононенко В.В., Годлевська В.Ю. Державна політика у сфері розбудови громадянського суспільства в Україні за доби незалежності (1990 – 2020 рр.). *Наукові перспективи*. 2022. № 1. С. 125-134.
10. Курінний Є. Про комплексність реформи правоохоронних органів України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 21-28.

*Баюрко І. С., Танасієнко Я. Ф.,
магістранти спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла
Коцюбинського*

*Науковий керівник: Лапшин С.А.,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла
Коцюбинського*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ ТРЕТИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Публічне управління у медичній сфері спрямоване на забезпечення ефективності, якості та доступності медичних послуг для населення. Воно включає в себе планування та аналіз фінансових ресурсів, організацію медичного обслуговування, впровадження інформаційних технологій, забезпечення якості та безпеки пацієнтів, а також управління персоналом.

Завдяки публічному управлінню у медичній сфері можна вирішувати проблеми, що стосуються доступності до медичних послуг, ефективного використання ресурсів, розміщення медичних закладів, прогнозування потреб населення, розвитку інфраструктури, а також контролю якості медичних послуг.

З огляду на постійний розвиток медичної науки та технологій, високоспеціалізована медична допомога стає критично важливою для діагностики та лікування складних захворювань, що раніше були малодоступні або неможливі для лікування.

Метою статті є вивчення особливостей надання третинної медичної допомоги та формулювання основних напрямів удосконалення організації надання третинної медичної допомоги в Україні

В Україні відбувалися кілька сучасних тенденцій у розвитку третинного рівня медичної допомоги. Проте, слід пам'ятати, що ситуація може змінюватися з часом, і реформи можуть бути введені для вдосконалення системи охорони